

3. Як правильно організувати штучне вигодовування кошенят. Animalukr: веб-сайт. URL: <https://animalukr.ru/pitanja-vidpovid/15846-jak-pravilno-organizuvati-shtuchne-vigodovuvannja.html> (дата звернення 03.11.2020).

4. Як годувати кошенят від народження до 3-х місяців. Котоманія UA: веб-сайт. URL: <https://www.kotomaniya.com.ua/goduvannya-koshenyat-vid-narodzhennya-do-3-h-misyatsiv/> (дата звернення 03.11.2020).

УДК: 619:618.19-084:636.22.28

ПРОЦЕНКО Т.С., магістрантка

Науковий керівник – **ВЛАСЕНКО С.А.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

Pro2722@gmail.com

ЕФЕКТИВНІСТЬ КОРІВ З СЕРОЗНИМ МАСТИТОМ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ НОВОКАЇНОВОЇ БЛОКАДИ НЕРВІВ ВИМЕНІ ТА ПЕНІКАНУ П

Досліджено поширеність різних форм маститу у корів та залежно від періоду лактації, сезону та рівня продуктивності. Вивчені технологічні умови утримання та доїння та визначені основні фактори ризику розвитку запалення молочної залози у корів. На основі бактеріологічних досліджень секрету вим'я хворих корів та особливостей клінічного розвитку запалення розроблений комплексний метод лікування із застосуванням короткої новокаїнової блокади нервів вимені й Пенікану П та визначена його ефективність.

Ключові слова: корови, мастит, мікрофлора, ексудат, новокаїнова блокада нервів вимені, Пенікан П.

Мастит є однією з найбільш розповсюджених хвороб і призводить до значних економічних втрат та передчасної вибраковки корів, як на молочних фермах України, так і закордонних [1–3]. Незважаючи на значні успіхи дослідників у питаннях етіології і патогенезу маститу, зазначена патологія залишається нагальною проблемою для виробників молока.

В літературних джерелах [4, 5] також широко описані різні методи лікування тварин із запаленням молочної залози, але саме специфічна мікрофлора на кожній фермі може істотно знижувати ефективність терапевтичних заходів. Тому пошук і впровадження нових, більш ефективних методів боротьби з маститом корів не втрачає своєї актуальності.

Метою нашої роботи було встановити поширеність та причини виникнення маститу у високопродуктивних корів, розробити і впровадити ефективний метод лікування та надати господарству рекомендації щодо збереження здоров'я молочної залози.

Експериментальна частина роботи була виконана на МТК «Петриківське молоко» ТОВ «Украгроком», який знаходиться у с. Нова Прага Кіровоградської області. У своїй роботі використовували клінічні, мікробіологічні, статистичні методи дослідження.

Частота розвитку субклінічного маститу у корів становила 40,1 %. Клінічний перебіг запалення молочної залози діагностували у 19,3 % корів. При цьому, найвищі показники захворюваності, як клінічного так і субклінічного, спостерігалися взимку (29,3% та 47,9%) та весною (15,1% і 44,6%). Влітку захворюваність зменшувалася до 11,2 % і 33,3%, відповідно. Майже на такому рівні вона залишалася восени – 9,8% клінічний мастит та 37,4% субклінічний мастит. Найчастіше у корів виникала серозна і катаральна форми маститу. А у віковому аспекті, найбільша захворюваність корів клінічним маститом спостерігалася у корів з 4-ю і 5-ю лактацією.

Встановлено, що клінічний мастит виникав у 90,6% хворих корів впродовж післяродового періоду та подальшої лактації, у 3,3% – в період запуску, а у 6,2% – під час сухостою. У 39,4% випадках передчасного вибуття корів із стада причинами були індурація молочної залози та агалактія.

Основними збудниками серозного маститу у корів дослідного господарства були стрептококи, стафілококи та кишкова паличка. При цьому спостерігалася різна комбінація їх асоціації.

Проведений нами аналіз умов утримання, технології доїння, ветеринарного обслуговування молочного стада дозволив окреслити окремі фактори ризику виникнення маститу у корів:

~ конструкція тваринних приміщень, яка включає стіни-жалюзі не забезпечує фізіологічну температуру у холодні періоди року, що підтверджується максимальною захворюваністю маститом взимку і ранньою весною;

~ перед доїнням і після нього не виконується гігієнічно-санітарна обробка молочної залози корів;

~ після запуску корів не проводиться діагностичний моніторинг маститу у період сухостою, що підтверджує значна кількість випадків захворювання у післяродовому періоді;

~ для лікування корів, хворих маститом довготривало використовувався внутрішньостернальний препарат Мастіет форте, основна діюча речовина якого є окситетрациклін, до якого, за результатами власних досліджень, виділена мікрофлора секрету молочної залози хворих тварин мала виражену резистентність. Це підтверджується і результатами експериментального лікування, за якими у контрольній групі, де використовували Мастіет форте, кількість корів, які мали ускладнення досягала 45%, атрофія ураженої чверті реєструвалася у 15%, а частота вибракування корів через ураження молочної залози складало 5% з числа захворівших корів серозним маститом.

На основі визначення найбільш поширених форм маститу (в т.ч. серозного) та результатів мікробіологічних досліджень секрету з уражених чвертей молочної залози, нами був розроблений комплексний метод лікування, який включав в себе застосуванням короткої новокаїнової блокади нервів вимені та Пенікану П. Його впровадження у терапію хворих на серозний мастит корів, дозволив досягнути більшу ефективність, аніж традиційне у господарстві застосування препарату Мастіет Форте (контрольна група). Встановлено, що термін одужання скоротився у 86,4% хворих до $3,9 \pm 0,1$ доби, перехід серозного запалення у гнійно-катаральний та гнійний мастит – до 13,6%, а розвиток атрофії ураженої частки молочної залози – до 4,5%. Через 30-ти денний термін після лікування продуктивність корів відновлювалася на рівні 78,5%, що на 6% більше порівняно з результатами контрольного лікування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бактериальный мастит у коров: Монографія / А.Й. Краевский и др. Сумы, 2014. 215 с.
2. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології / В.А. Яблонський та ін.: За ред. В.А. Яблонського, С.П. Хомина: Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 592 с.
3. Фізіологія та патологія молочної залози / А.В. Березовський та ін. К.: ДІА, 2018. 476 с.
4. Peeler E.J., Green M.J., Fitzpatrick J.L. Study clinical mastitis in British dairy herds with bulk milk somatic cell counts 150000 cells/ml. *Veter. Rec.* 2002. Vol. 151. № 6. P. 170–176.
5. Mahzounieh, M. Bacteriological and epidemiological aspects of mastitis in Arak area dairy herds Iran / M. Mahzounieh et al. *Acta vet. Scan. Supp.* 2003. № 98. 270 p.

СЕКЦІЯ : ХІРУРГІЧНІ ХВОРОБИ

УДК: 26.07.36:005.38

АНДРІЙЧУК В. Є., магістрантка

Науковий керівник – **КОЗІЙ В. І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

vasyl.kozyi@btsau.edu.ua

ПОШИРЕННЯ СЕЧОКАМ'ЯНОЇ ХВОРОБИ У КОТІВ

Метою наших досліджень було вивчити поширеність сечокам'яної хвороби у котів. Було встановлено, що хвороби сечостатевої системи є досить поширеними у котів і складають 31,8% від усього рівня їх захворюваності. Із 1314 тварин у 102 (7,76%) виявлена сечокам'яна хвороба.

Наведені дані свідчать про те, що хвороби сечостатевої системи є досить поширеними і умовах міста і вони потребують значної уваги лікаря ветеринарної медицини.

Ключові слова: коті, сечокам'яна хвороба, поширення.